

Giới Tinh Hoa Đã Phá Hủy Ngành Công Nghiệp Của Chúng Ta Như Thế Nào và Bắt Người Lao Động Trả Giá

Bởi Frank , 10 Tháng 8 2026

Giới Tinh Hoa Đã Phá Hủy Ngành Công Nghiệp Của Chúng Ta Như Thế Nào và Bắt Người Lao Động Trả Giá

Năm 1974, tôi đang ở trong cái nóng ngột ngạt, thiêu đốt của Gabon. Là một thợ lặn nước sâu, tôi làm việc trên một xà lan đặt ống SHELL cho COMEX Marseille. Biển Bắc thì lạnh, nhưng Vịnh Guinea thật khắc nghiệt. Dưới nước, trong bóng tối sâu thẳm, tôi phải theo dõi vị trí của các ống thép trên các con lặn của cần đỡ (stinger). Ngày nay việc đó đã được máy tính hóa. Đó mới là nền kinh tế thực: thép, mồ hôi, áp lực và nguy hiểm. Chúng tôi đã cùng xây dựng cơ sở hạ tầng giúp thế giới vận hành. Không có PowerPoint, không có "đối thoại với các bên liên quan", không có kiểm toán dấu chân carbon. Chỉ là công việc thể chất, vất vả, tạo ra giá trị.

Bởi Frank Dumon

Năm 1982, tám năm sau, tôi ở Việt Nam và làm việc cho Agricomatex, một chi nhánh của Liên minh Nông dân Bỉ (Boerenbond), với tư cách là chỉ huy công trường xây dựng một nhà máy dệt có công suất 100.000 ống chỉ. Ở đó cũng vậy, tất cả đều xoay quanh thực tế: tái thiết một đất nước bị tàn phá hoàn toàn bởi phương Tây bá quyền, nông nghiệp, hậu cần, chu kỳ khắc nghiệt của gieo trồng và thu hoạch, sản xuất và vận chuyển. Chính trong thời kỳ đó, tôi đã đọc cuốn [The Third Wave](#) của Alvin Toffler. Cuốn sách của ông, phần tiếp theo của [Future Shock](#) mà tôi đã nghiền ngẫm ở Gabon, đã được giới trí thức phương Tây đón nhận như một phúc âm mới. Toffler dự đoán sự sụp đổ của kỷ nguyên công nghiệp và sự ra đời của một "nền kinh tế thông tin và dịch vụ" huy hoàng. Hậu quả là hiện nay không còn một nhà máy dệt nào xứng đáng với tên gọi đó ở châu Âu. Giày dép, quần áo, sắp tới là ô tô, máy tính, tivi, nguồn cung cấp năng lượng của chúng ta, hầu hết mọi thứ đều được sản xuất ở nước ngoài. Chúng ta sản xuất các lệnh trừng phạt (31.000 lệnh chống Nga), các chính trị gia và quan chức mà AI có thể thay thế tốt hơn.

Làn Sóng Thứ Ba của Toffler: Chúng ta sẽ thay thế nhà máy bằng khu vực dịch vụ.

Tuy nhiên, điều giới tinh hoa phương Tây không nói với chúng ta là ai sẽ trả giá cho cái gọi là tiến bộ đó. Hôm nay, hơn bốn mươi năm sau, chúng ta nhìn lại những tàn phá mà Làn Sóng Thứ Ba đã gây ra. Đó không phải là một sự tiến hóa; đó là một sự dịch chuyển có cấu trúc có lợi cho các nhóm lợi ích, các trụ cột (zuilen), ngành dược phẩm và giới tài chính. Một kiệt tác của ngôn ngữ đôi Orwellian, nơi những người sản xuất bị tiêu diệt, các khoản nợ được tối đa hóa, và **tầng lớp quản lý không tạo ra sản phẩm** tự cho mình là bất khả xâm phạm, trong khi người dân còn nhận thêm thuế VAT như một món quà kèm theo.

Sự Cướp Bóc Lớn: Phi Công nghiệp hóa và Vòng Xoáy Nợ

Trọng tâm trong những suy tư của tôi về Toffler vào thời điểm đó cũng đơn giản như nó là nền tảng: nếu không có một ngành công nghiệp vững mạnh và cán cân thương mại tích cực, bạn không thể xây dựng một nền kinh tế dịch vụ chi phối mà không rơi vào một vòng xoáy nợ nần vô vọng.

Các nhà hoạch định chính sách phương Tây, bị mù quáng bởi các giáo điều tân tự do và mức lương thấp ở châu Á, đã quyết định rằng việc sản xuất đồ đạc là "lỗi thời" và "bẩn thỉu". Chúng tôi đã xuất khẩu các lò cao, nhà máy dệt và xưởng

đóng tàu của mình sang tận bên kia thế giới. Đổi lại, chúng tôi nhận được một "nền kinh tế dịch vụ". Nhưng trên thực tế, nền kinh tế dịch vụ là gì? Đó là nền kinh tế mà chúng ta tư vấn cho nhau, giao bưu kiện cho nhau và quản lý tiền của nhau, trong khi đối với mọi nhu cầu vật chất – từ một cái búa đến một chiếc máy tính – chúng ta đều phụ thuộc vào nước ngoài.

Bạn không thể sưởi ấm một ngôi nhà bằng một báo cáo tư vấn. Bạn không thể xây cầu bằng bảng tính Excel. Và bạn không thể nuôi sống dân chúng bằng sự phẫn nộ đạo đức của một nhà hoạt động vì khí hậu. Bạn không thể xây dựng nhà máy điện hạt nhân với các "nhà quản lý". Những người xếp hàng hóa ở Aldi giờ được gọi là Giám đốc Sàn (Floor manager). Ai cũng muốn làm quản lý nhưng chẳng còn gì để "quản lý" nữa.

Kết quả của sự điên rồ này là một thế giới phương Tây lênh đênh trên các khoản nợ. Hoa Kỳ, trái tim của đế chế phương Tây, nhập khẩu hàng trăm tỷ đô la mỗi năm nhiều hơn xuất khẩu. Họ trả số tiền đó bằng cách nào? Bằng cách in thêm đô la và vay nợ từ phần còn lại của thế giới. Châu Âu theo sau với tốc độ chậm hơn, nhưng cũng chết người không kém. Các quốc gia từng là động cơ công nghiệp của thế giới đang chứng kiến thâm hụt thương mại gia tăng và nợ công bùng nổ.

"Làn Sóng Thứ Ba" hóa ra là một cách nói giảm cho sự ăn thịt lẫn nhau về tài chính. Giới tinh hoa công nghiệp đã được thay thế bởi một giới tinh hoa tài chính và hành chính, những người không *tạo ra* của cải mà *tái phân phối* nó – và đặc biệt là chuyển về phía mình. Lợi nhuận của toàn cầu hóa chảy vào túi các cổ đông của các tập đoàn đa quốc gia và các nhà quản lý cấp cao trong lĩnh vực công nghệ, trong khi các cộng đồng địa phương, được xây dựng xung quanh các nhà máy và cảng, bị hút cạn và bị bỏ rơi trong cảnh suy tàn. Người lao động, người thợ hàn, thợ đóng tàu, thợ điện, được bảo rằng họ phải "đào tạo lại" để làm việc trong lĩnh vực "chăm sóc sức khỏe" hoặc "dịch vụ khách hàng", trong khi sức mua của họ bốc hơi và tương lai của họ bị cầm cố cho các chủ nợ Trung Quốc và Mỹ.

Nước Bỉ Vô Lý (Absurdistan): Sáu Bộ Trưởng Khí Hậu cho Một Đất Nước Phá Sản

Nếu bạn muốn thấy sự điên rồ về mặt lý thuyết của Làn Sóng Thứ Ba trông như thế nào trong thực tế, bạn không cần phải đến Washington hay Bắc Kinh. Chỉ cần nhìn vào nước Bỉ. Sau các cuộc cải cách nhà nước liên tiếp, được thúc đẩy bởi sự tống tiền cộng đồng và mong muốn của các chính trị gia để tạo ra nhiều vị trí bộ trưởng và ngân sách nội các kèm theo, chúng ta đã tạo ra một đất nước là hình mẫu điển hình của sự không thể quản lý.

Nước Bỉ đã trở thành một món lasagna về thể chế, một mớ hỗn độn các quyền hạn chồng chéo mà không ai chịu trách nhiệm cho toàn bộ, nhưng mọi người đều có thể rút tiền từ ngân sách công. Biểu tượng tối thượng của sự điên rồ này? Chính sách khí hậu. Trên mảnh đất nhỏ bé này, nơi tắc đường diễn ra hàng ngày trên các vành đai, nơi đường sắt và De Lijn phải thắt lưng buộc bụng, chúng ta có tới *sáu bộ trưởng* lo về khí hậu và năng lượng. Một ở cấp liên bang, và sau đó là một loạt ở cấp vùng và cộng đồng.

Sáu bộ trưởng! Sáu nội các đầy "nhân viên hoạch định chính sách", sáu đội quân phát ngôn viên, sáu phái đoàn bay trên máy bay phản lực tư nhân đến các hội nghị thượng đỉnh về khí hậu quốc tế để chúc mừng nhau về việc soạn thảo một nghị quyết tầm thường mới. Trong khi người dân bị áp đặt hết thuế năng lượng này đến thuế năng lượng khác và chiếc xe diesel cũ của họ không được phép vào thành phố, sáu vị giáo hoàng khí hậu này lại bay vòng quanh thế giới để bảo các nước nghèo nhất thế giới phải đóng cửa nhà máy nhiệt điện than của họ.

Và rồi có Brussels. Vùng Thủ đô Brussels, cái gọi là "Thủ đô của châu Âu", thực chất là một lỗ đen kinh tế. Một vùng hầu như không còn sản xuất gì, nơi tỷ lệ thất nghiệp kinh niên ở mức cao và cơ sở hạ tầng thực sự đang sụp đổ, nhưng lại có tầng hành chính đắt đỏ nhất cả nước. Brussels đã phá sản, nhưng điều đó không làm phiền những cư dân của khu phố châu Âu. Họ sống trong một bong bóng song song, cách biệt với thực tế của người Flemish hay Walloon đang làm việc, những người hàng tháng ngoan ngoãn đóng thuế để duy trì rạp xiếc này. Brussels không còn sản xuất của cải nữa; nó tiêu thụ của cải được tạo ra ở nơi khác trong nước bởi những con người thực sự, và nhả ra dưới dạng các chỉ thị, quy định và trợ cấp cho các nhà hoạt động được bao cấp.

Chương Trình Nghị Sự NATO: Tổ Hợp Công Nghiệp-Quân sự Dùng Chất Kích Thích

Toffler viết trong một kỷ nguyên mà Chiến tranh Lạnh vẫn còn là một cuộc đấu tranh được phân định rõ ràng. Chủ nghĩa Cộng sản phải bị đánh bại. Nga phải bị chia cắt. Trung Quốc có thể sản xuất nhưng phải vẫn lạc hậu về mọi mặt khác. Châu Phi có thể cung cấp nguyên liệu thô với giá rẻ một cách vô lý nhưng không được phép sản xuất bất cứ thứ gì. Nhưng các thể chế mà ông và những người cùng thời coi là hiển nhiên đã biến đổi thành quái vật. Lấy ví dụ NATO. Một liên minh khi thành lập năm 1949 chỉ mang tính chất **phòng thủ** thuần túy: một cuộc tấn công vào một thành viên là tấn công vào tất cả, nhằm răn đe khối Xô Viết.

Nhưng bất kỳ ai theo dõi hành động của NATO trong nửa thế kỷ qua đều biết rằng **phòng thủ** đã trở thành một lời hô hào rỗng tuếch. Kể từ khi Bức tường Berlin sụp đổ, NATO đã biến thành đội hành quyết công nghiệp-quân sự của giới tinh hoa tân tự do phương Tây. Từ các vụ ném bom xuống Serbia, cuộc can thiệp thảm khốc ở Iraq bên ngoài luật pháp quốc tế (nơi các quốc gia thành viên NATO phối hợp hoạt động), sự hủy diệt Libya (quốc gia giàu có nhất châu Phi) – dẫn đến làn sóng người tị nạn khổng lồ hướng đến châu Âu – cho đến cuộc chiếm đóng bất tận và thảm khốc ở Afghanistan.

Trong nửa thế kỷ qua, NATO đã làm hoàn toàn ngược lại với những gì nó tuyên bố. Nó gieo rắc bất ổn, phá hủy các quốc gia có chủ quyền từ chối khuất phục trước Đồng thuận Washington, và tạo ra những kẻ thù mà sau đó nó cần để biện minh cho sự tồn tại của chính mình.

Và bây giờ, khi căng thẳng với Nga và Trung Quốc được đẩy lên để gây sợ hãi cho người dân và giữ hàng ngũ đoàn kết, liên minh này yêu cầu các quốc gia thành viên châu Âu tăng ngân sách quốc phòng. Lúc đầu là 2% GDP. Bây giờ người ta đã công khai thảo luận về 3%, và những con điều hâu chiến lược trên các phương tiện truyền thông và các viện nghiên cứu bắt đầu thì thậm chí còn lên đến 5%.

Bạn có biết 5% GDP có nghĩa là gì không? Điều đó có nghĩa là sự kết thúc của nhà nước phúc lợi. Điều đó có nghĩa là sẽ không còn tiền cho lương hưu tử tế, cho nhân viên bệnh viện, cho việc bảo trì đường xá của chúng ta, hay cho việc tái thiết ngành công nghiệp đã biến mất. Mỗi euro dành cho NATO là một euro biến mất thẳng vào túi của các cổ đông của Lockheed Martin, Raytheon và Rheinmetall. Đó là một loại thuế ngầm, áp đặt lên người lao động châu Âu, để đảm bảo tỷ suất lợi nhuận cho ngành công nghiệp vũ khí Hoa Kỳ.

Người dân châu Âu bị buộc phải hy sinh phúc lợi của chính mình trên bàn thờ của một cuộc xung đột địa chính trị không phải của họ, được điều khiển bởi một giới tinh hoa Mỹ sẵn sàng nhìn châu Âu suy yếu, miễn là họ mua vũ khí và khí đốt tự nhiên hóa lỏng (LNG) với giá cắt cổ. NATO không còn là lá chắn của châu Âu nữa; nó là sợi xích kéo châu Âu vào con tàu đang chìm của đế chế Mỹ.

Vụ Tụ Sát Trí Tuệ: Sự Phá Sản của Hệ Thống Giáo Dục Chúng Ta

Khi tôi so sánh các dân tộc đầy tham vọng, trí tuệ cao của Đông Nam Á, Nga, Iran và các quốc gia BRICS với các dân tộc trong EU, tôi chỉ có thể kết luận rằng khoảng cách về trình độ giáo dục và kỷ luật không thể nào bù đắp được nữa. Sự phi công nghiệp hóa của phương Tây không chỉ là một thất bại kinh tế; nó là kết quả trực tiếp của sự xói mòn trí tuệ có chủ đích. Chúng ta đã cầm cố tương lai của mình cho quy luật ít kháng cự nhất.

Hãy nhìn vào nền giáo dục Bỉ của chúng ta. Các ngành học được theo đuổi nhiều nhất là gì? Đám đông chọn các lĩnh vực "mềm": truyền thông, tâm lý học, xã hội học, sư phạm và luật. Các ngành phục vụ cho trải nghiệm cá nhân, bản sắc và nền kinh tế dịch vụ. Giá trị gia tăng kinh tế của các ngành học này là gì? Chúng hiếm khi tạo ra giá trị gia tăng trực tiếp, vật chất hoặc đo lường được. Chúng tái phân phối của cải, tạo điều kiện cho bộ máy hành chính, viết báo cáo này đến báo cáo khác, nhưng chúng không xây cầu, không thiết kế chất bán dẫn và không giải quyết các cuộc khủng hoảng năng lượng.

Mức độ khó của các ngành này tương phản rõ rệt với các ngành khoa học chính xác. Chúng đòi hỏi chủ yếu là tổng hợp, ghi nhớ và hình thành ý kiến. Trong thời đại của điện thoại thông minh và dopamine tức thì, con đường ít kháng cự nhất đã trở thành con đường phổ biến nhất. Kết quả là một sự lệch pha có cấu trúc trên thị trường lao động, giải thích hoàn hảo cho tỷ lệ thất nghiệp thanh niên cao. Thị trường kêu gọi kỹ thuật viên, thợ hàn và kỹ sư, trong khi các trường đại học sản xuất hàng loạt cử nhân khoa học truyền thông và nghiên cứu giới thất nghiệp. Chúng ta đào tạo thanh niên cho những công việc mà thị trường tự do không tạo ra, nhưng chính phủ phải dùng tiền thuế để duy trì một cách nhân tạo.

Tại sao hệ thống giáo dục bị kiểm soát bởi các trụ cột này không đổi mới? Bởi vì nền giáo dục Bỉ là một chiến trường đã được xoa dịu. Mạng lưới Công giáo và mạng lưới Chính thức là đối thủ cạnh tranh trong một trò chơi tổng bằng không để giành số lượng học sinh và các khoản trợ cấp kèm theo. Đổi mới thì tốn kém, phá vỡ hòa bình với các công đoàn giáo dục và không mang lại thị phần bổ sung. Hiện trạng là bất khả xâm phạm. Đó là một hệ thống được bao cấp quá mức, vận hành dựa trên sự lười biếng và ỷ lại về trí tuệ. Trọng tâm đã chuyển từ 'truyền đạt kiến thức, toán học và kỷ luật' sang 'phúc lợi, bản sắc và học cách học'.

Hệ thống thác nước – nơi học sinh được đẩy lên các lớp cao hơn để làm dịu số liệu bỏ học và đảm bảo trợ cấp – đã dẫn đến một đại dịch lạm phát bằng cấp. Chúng ta đã tụt hậu hơn một thế hệ. Flanders, từng là quán quân không thể tranh cãi trong các bảng xếp hạng PISA của châu Âu, mỗi năm đều tụt hạng thêm trong toán học, đọc hiểu và khoa học. Kiến thức học thuật và kỹ thuật của chúng ta bị xói mòn đến mức

việc cải cách giáo dục, chưa nói đến việc tái thiết ngành công nghiệp vật chất của chúng ta, dường như là không thể. Bạn không thể xây dựng nhà máy điện hạt nhân hoặc nhà máy sản xuất chip tiên tiến với một thế hệ không còn biết tính toán và dành hàng giờ để tranh luận về cảm xúc của chính họ.

Tại sao giới trẻ lại ít chọn các ngành STEM (Khoa học, Công nghệ, Kỹ thuật, Toán học)? Bởi vì đó là công việc khó nhọc. Bởi vì nó đòi hỏi tư duy trừu tượng và kỷ luật đơn độc. Và tại sao nguồn cung lại hạn chế? Bởi vì có sự thiếu hụt nghiêm trọng giáo viên STEM. Những người thành thạo toán học, vật lý và hóa học sẽ làm việc trong khu vực tư nhân với mức lương gấp nhiều lần so với giáo viên. Hệ thống đang tự phá hoại chính mình.

Các Câu Hỏi về Nền Giáo Dục Bỉ

Chẩn đoán bên dưới về hệ thống giáo dục Bỉ và mở rộng ra là phương Tây chạm đến cốt lõi của sự khó chịu trong xã hội hiện tại của chúng ta.

1. Các ngành học được theo đuổi nhiều nhất: Đám đông chọn các lĩnh vực "mềm": truyền thông, tâm lý học, xã hội học, sư phạm và luật. Các ngành phục vụ cho trải nghiệm cá nhân và nền kinh tế dịch vụ.

2. Giá trị gia tăng kinh tế: Các ngành học này hiếm khi tạo ra giá trị gia tăng trực tiếp, vật chất hoặc đo lường được. Chúng tạo điều kiện cho việc tái phân phối của cải (thông qua chính phủ, y tế, truyền thông) nhưng không xây cầu, chip hay nhà máy điện.

3. Mức độ khó: Ngưỡng cho các ngành khoa học trừu tượng, chính xác là cao và đòi hỏi kỷ luật đơn độc. Các ngành "mềm" đòi hỏi chủ yếu là tổng hợp, hình thành ý kiến và hùng biện, điều này khiến chúng hấp dẫn hơn đối với một thế hệ quen với các kích thích kỹ thuật số dễ tiếp cận.

4. Triển vọng tương lai: Một sự lệch pha có cấu trúc. Các nhà máy sản xuất bằng cấp trong khoa học xã hội dẫn đến bão hòa, công việc linh hoạt và sự phụ thuộc vào các lĩnh vực được trợ cấp.

5. Liên hệ với thất nghiệp: Tỷ lệ thất nghiệp thanh niên cao là hậu quả trực tiếp của việc đào tạo thanh niên cho những công việc mà thị trường tự do không tạo ra. Thị trường cần kỹ thuật viên, các trường đại học lại sản xuất ra các nhà trị liệu.

6. Tại sao các trụ cột không đổi mới: Giáo dục là một chiến trường được xoa dịu. Các trụ cột cạnh tranh trong một trò chơi tổng bằng không để giành số lượng học sinh (và do đó là trợ cấp). Đổi mới thì tốn kém, phá vỡ hòa bình với các công đoàn giáo dục và không mang lại thị phần bổ sung. Hiện trạng là bất khả xâm phạm.

7. Sự lười biếng trí tuệ & trợ cấp: Hệ thống được xoa dịu bởi nguồn tài trợ được đảm bảo. Trọng tâm đã chuyển từ 'truyền đạt kiến thức và kỷ luật' sang 'phúc lợi, bản sắc và học cách học'. Hệ thống thối nát đã dẫn đến một đại dịch lạm phát

bằng cấp.

8. Sự xói mòn (PISA): Flanders tiếp tục tụt hạng trong **bảng xếp hạng Pisa** mỗi năm. Kiến thức học thuật và kỹ thuật của chúng ta bị xói mòn; chúng ta đang đào tạo một thế hệ không còn khả năng giải quyết các vấn đề phức tạp, nhiều bước.

9. Sự thiếu hụt STEM: Giới trẻ tránh xa STEM vì đó là 'công việc khó nhọc'. Các trường học cung cấp hạn chế do sự thiếu hụt trầm trọng giáo viên STEM; những người thành thạo toán học và vật lý sẽ làm việc trong khu vực tư nhân với mức lương gấp nhiều lần giáo viên. Giáo dục nghề nghiệp bị kỳ thị như một sự thất bại, thay vì là xương sống của nền kinh tế.

Sự Tương Phản với Trung Quốc: Kỳ thi Gaokao và Sứ Mệnh Quốc Gia

Hãy so sánh sự suy đồi này với hệ thống giáo dục ở Trung Quốc. Kỳ thi *Gaokao*, kỳ thi tuyển sinh đại học quốc gia, là một trong những thử thách trí tuệ khắc nghiệt nhất thế giới. Mỗi năm, gần 12 triệu thanh niên tham dự kỳ thi này. Cả thành phố bị đóng cửa, giao thông bị chuyển hướng, và máy bay không người lái tuần tra trên các phòng thi để ngăn chặn gian lận. Những thanh niên này tự nhốt mình trong một năm, không phải để học "tranh luận về bản sắc", mà để nắm vững các phương trình vi phân, vật lý lượng tử, hóa học và văn học cổ điển. Họ biết rằng quốc gia của họ chỉ tồn tại được nhờ sự thống trị về công nghệ. Giáo dục ở đó không phải là cuộc tìm kiếm cá nhân cho sự tự hoàn thiện; nó là một sứ mệnh tập thể, quốc gia.

Ở Bỉ, chúng ta kỳ thị giáo dục nghề nghiệp (TSO/BSO); một đứa trẻ chọn kỹ thuật bị tầng lớp trung lưu coi là một thất bại, một kẻ bỏ lại của hệ thống thác nước. Ngược lại, ở Trung Quốc, họ có một mạng lưới hơn 11.000 trường nghề chuyên biệt với 30 triệu sinh viên. Đây không phải là nơi trú ẩn hạng hai, mà là xương sống của nền kinh tế công nghệ cao của họ. Các trường này được liên kết trực tiếp với ngành công nghiệp. Sinh viên không chỉ học lý thuyết mà còn làm việc với các mô phỏng thực tế ảo để điều khiển máy bay không người lái, vận hành máy móc hạng nặng và lập trình robot công nghiệp. Họ kết hợp kỷ luật hàng thế kỷ với công nghệ AI mới nhất. Ở phương Đông, họ xây dựng với giáo dục nghề nghiệp của mình các mạng lưới đường sắt cao tốc, công viên năng lượng mặt trời và chương trình không gian lớn nhất thế giới. Ở phương Tây, chúng ta sản xuất với nền giáo dục đại học của mình một đội quân các nhà tư vấn nói với người lao động cách bù đắp lượng khí thải carbon của họ.

Người Lao Động Trả Giá

Chúng ta không còn hiểu các quy luật của vật lý, của kinh tế học, của nguyên nhân và kết quả. Nếu bạn chi tiêu nhiều hơn số tiền bạn kiếm được, bạn sẽ phá sản. Nếu bạn bán công cụ của mình, bạn không thể làm việc nữa. Nếu bạn đóng cửa các nhà

máy và không còn dạy thanh niên cách vận hành máy móc, bạn không thể trả tiền cho khu vực dịch vụ với tất cả các quan chức của họ.

Các kiến trúc sư của Làn Sóng Thứ Ba, những Toffler, những Eurocrat, các vị tướng NATO và giới tinh hoa Davos, đã phá vỡ những quy luật cơ bản đó. Họ đã xây dựng một thực tại ảo, một ảo ảnh về dịch vụ, các công cụ phái sinh tài chính và sự ưu việt về đạo đức, trong khi phá hủy nền tảng vật chất của nền văn minh chúng ta.

Họ bảo chúng ta phải tiêu dùng để giữ cho nền kinh tế vận hành, nhưng lại trừng phạt chúng ta nếu chúng ta mua những thứ sai lầm (vì rẻ hơn). Họ bảo chúng ta phải cứu hành tinh, nhưng lại bay trên máy bay phản lực tư nhân đến các hội nghị về khí hậu. Họ bảo chúng ta phải vũ trang để chống lại áp lực nhân khẩu học ở biên giới, trong khi chính họ lại mở rộng cửa cho lao động giá rẻ để đẩy lương xuống, và đồng thời muốn gửi con trai con gái chúng ta đi chiến đấu trong các cuộc chiến của người khác.

Đó là một kiệt tác của sự thao túng. Chiến tranh là hòa bình. Tự do là nô lệ. Ngu dốt là sức mạnh. Và Làn Sóng Thứ Ba? Làn Sóng Thứ Ba là sự chuyển giao lớn nhất của cải, quyền lực và chủ quyền trong lịch sử nhân loại, từ những người *xây dựng* sang những người *cai trị*. Ngành công nghiệp đã bị phá bỏ. Cán cân thương mại đã bị hủy hoại. Các khoản nợ không thể trả nổi. Các trường học không còn sản xuất ra các kỹ sư nữa, mà là các nhà hoạt động. Và các cuộc cải cách nhà nước đã để lại cho chúng ta một tầng lớp hành chính chỉ biết nói cho chúng ta biết những gì chúng ta không được phép làm nữa, trong khi chính họ vẫn tiếp tục công việc bào mòn có hệ thống lực địa của chúng ta.

Và người lao động, người chỉ giữ lại khoảng 25% tổng lương của mình, phải trả giá. Cho dầu diesel ở cây xăng. Cho những chiếc F-35 bay trên đầu nhà mình. Cho nền giáo dục thất bại của con cái họ. Đã đến lúc chúng ta phải bỏ cặp kính của Toffler và đối mặt với thực tế. Làn Sóng Thứ Ba đã kết thúc. Nước đang dâng lên. Và những người đang ngồi trong các tòa tháp ở Brussels và Strasbourg không có chút ý niệm nào về cách bơi.

Danh Sách Nguồn Tham Khảo

The Third Wave là cuốn sách xuất bản năm 1980 của Alvin Toffler. Nó là phần tiếp theo của **Future Shock** (1970), và được nối tiếp bởi **Powershift: Knowledge, Wealth and Violence at the Edge of the 21st Century** vào năm 1990.

1. Phi Công nghiệp hóa và Mất Việc Làm

UNIDO (2025). Industrial Statistics Factsheet: Northern America and Europe. (Xác

nhận sự suy giảm có cấu trúc của việc làm và sản xuất công nghiệp ở phương Tây). Strategic Perspectives (2023). "The great collapse of European industry is not a fatality." (Phân tích về việc mất hơn 2,3 triệu việc làm công nghiệp ở EU từ năm 2008 đến 2023). Eurostat (2024). "Long term developments in industrial production." (Số liệu về xu hướng giảm ở các nước cốt lõi như Đức và Pháp).

2. Vòng Xoáy Nợ và Thâm hụt Thương mại

St. Louis Fed (2018). "Understanding the Roots of the U.S. Trade Deficit." (Phân tích sự mất cân đối cấu trúc trong cán cân thương mại Mỹ). IE Business School / Allard, G. (2024). "U.S. Debt Spiral: A Looming Threat to Global Economic Stability." (Về sự không bền vững của mô hình nợ phương Tây nếu không có cơ sở sản xuất vật chất). WITA (2019/2024). "The U.S. Trade Deficit: Are We Trading Away Our Future?"

3. Cấu trúc Nhà nước Bỉ, Chính sách Khí hậu và Sự Phá sản của Brussels

OECD (2021/2023). Economic Surveys: Belgium. (OECD liên tục chỉ ra trong các báo cáo của mình về sự kém hiệu quả và chi phí cao của 'món lasagna' thể chế Bỉ và các quyền hạn chồng chéo). Tòa án Kiểm toán Bỉ & Ngân sách Khu vực (2023-2024). (Các báo cáo ghi nhận thâm hụt cơ cấu, gánh nặng nợ gia tăng và sự phá sản đang rình rập của Vùng Thủ đô Brussels). Hiến pháp Bỉ & Các cuộc Cải cách Nhà nước. (Sự phân chia thực tế thành 1 chính phủ liên bang, 3 vùng và 3 cộng đồng, dẫn đến vô số bộ trưởng có thẩm quyền về khí hậu, năng lượng và môi trường).

4. NATO, Chi tiêu Quốc phòng và Tổ hợp Công nghiệp-Quân sự

NATO (2024/2025). "Defence investment and NATO's commitment." (Tài liệu về áp lực buộc các quốc gia thành viên châu Âu tăng chi tiêu quốc phòng một cách có cấu trúc, với ngôn từ hướng tới 3% đến 5% GDP). SIPRI (Viện Nghiên cứu Hòa bình Quốc tế Stockholm, 2024). "Trends in World Military Expenditure" và các báo cáo về Top 100 công ty sản xuất vũ khí. (Xác nhận sự bùng nổ lợi nhuận và giá cổ phiếu của các tập đoàn như Lockheed Martin, Raytheon và Rheinmetall kể từ khi căng thẳng địa chính trị leo thang). Các Tài liệu Lịch sử NATO & Nghị quyết Liên Hợp Quốc. (Bằng chứng thực tế về các hoạt động viễn chinh của NATO hoặc do các quốc gia thành viên NATO tiến hành bên ngoài lãnh thổ của mình: Serbia (Allied Force, 1999), Afghanistan (ISAF, 2001-2021), Iraq (2003) và Libya (Unified Protector, 2011)).

5. Sự Phá sản của Giáo dục Phương Tây, PISA và Sự Vươn lên của Châu Á

OECD (2023). PISA 2022 Results. (Ghi nhận sự suy giảm có tính lịch sử và cấu trúc của điểm số Flemish và châu Âu trong toán học, đọc hiểu và khoa học, tương phản rõ

rệt với điểm số thống trị của các quốc gia và khu vực châu Á).

Agoria / STEM-monitor (2023/2024). Các báo cáo về sự thiếu hụt nghiêm trọng các nhân lực STEM (Khoa học, Công nghệ, Kỹ thuật, Toán học) trên thị trường lao động Bỉ và sự lệch pha với giáo dục đại học.

Bộ Giáo dục và Đào tạo (Flanders). Số liệu thống kê về mức độ phổ biến của các ngành học, cho thấy sự lựa chọn hàng loạt cho khoa học nhân văn và xã hội, gây bất lợi cho các ngành chính xác và kỹ thuật.

CountryQuest / CGTN Dialogue (2023/2024). Phân tích về hệ thống Gaokao của Trung Quốc, sự tập trung vào kỷ luật, STEM, và sự tích hợp của giáo dục nghề nghiệp (11.000 trường, 30 triệu sinh viên) với các ngành công nghiệp công nghệ cao (AI, robot, mô phỏng VR), tương phản với sự kỳ thị giáo dục nghề nghiệp ở phương Tây.

<https://www.youtube.com/shorts/20A4oUJY3Zo>